

Christelijk Sociaal Congres kernt
26-8-2005

Programma

Christelijk-Sociaal Congres 2005 SBI-conferentiecentrum Zonheuvel in Doorn

- 9.30 uur Opening door Herman Kaiser,
voorzitter CSC
Dagvoorzitter Leo Fijen,
presentator Kruispunt (KRO)
- 10.30 uur Parallelsessies
- **Arbeid:** m.m.v.
Bert van Boggelen (CNV),
Jan Willem van den Braak (VNO-NCW),
Nel van Dijk (tuinbouwondernemer),
Jaap Jongejan (CNV Bedrijvenbond) en
Gijs Wildeman (Hout- en Bouwbond CNV)
 - **Onderwijs:** m.m.v.
Paul Zoontjens (Universiteit van Tilburg),
Bert Molenkamp (ROC ASA),
Sjoerd Slagter (SCO Zwolle/Kampen) en
Henk Strietman (Besturenraad)
 - **Stad:** m.m.v.
Ine Voorham (Leger des Heils),
Jan Eerbeek (Exodus Nederland),
Cees de Gier (STEK/ Vadercentrum Den
Haag) en
Cor van Beuningen (Socires)
 - **Zorg:** m.m.v.
Cees de Jong (Philadelphia Zorg),
Helen van Tol (Rijnconsult) en
Arie Kars (Reliëf)
- 12.30 uur Lunch
- 13.30 uur Parallelsessies in woord en beeld
- 14.00 uur Impressies van het christelijk-sociaal
jongerencongres van 4 juni 2005
- 14.30 uur Bijdragen aan het debat
- Herontwerp van organisaties,
maar hoe dan?
Maarten Verkerk (bijzonder hoogleraar
Technische Universiteit Eindhoven)
 - Minder regels, meer verantwoordelijk-
heid: leidt dat tot meer menselijkheid?
Karien van Gennip (staatssecretaris
Economische Zaken, CDA)
 - Toerusten tot verantwoordelijkheid: de
overheid en de sociale kwestie
André Rouvoet (fractievoorzitter Christen-
Unie Tweede Kamer)
- 15.45 uur Debat met sprekers en zaal
- 16.30 uur Congresafsluiting
- 17.00 uur Borrel

De Stichting Christelijk-Sociaal Congres is het platform van zo'n 45 maatschappelijke organisaties die zich op hun christelijk-sociale identiteit willen laten aanspreken. Haar missie is: christelijk-sociaal denken en handelen actualiseren en stimuleren en met het oog daarop het zelfbewustzijn van christelijk-sociale organisaties versterken. Daartoe organiseert de stichting onder meer jaarlijks een congres.

kerken rond
 * maatschappelijke
 opgedrukt

Reclame
 * Communiteit per
 virenu en met
 Motivat / knut
 * het ginnig / Orille
 in verkeer in men
 alle leven gebruik
 en opv interfieri

stet bij de
 Huyber
 zentral
 woogjes

Stichting Christelijk-Sociaal Congres
 Over het werk van kerken en maatschappelijke organisaties in de grote stad: complementair, excuus Truus of iets anders?

1. Kerken en maatschappelijke organisaties hebben in de grote steden een belangrijke complementaire rol ter leniging van noden en ter versterking van de binding.

2. De sociale inzet van kerken en maatschappelijke organisaties in de grote steden legitimeert de overheidsbezuinigingen.

Stichting Christelijk-Sociaal Congres
 Doorslaggevend voor het succesvol mobiliseren van vrijwilligers in de grote stad is:

1. ...een professionele organisatie met een helder vrijwilligers-beleid met wel-omschreven taken en verantwoordelijkheden

2. ...kleinschaligheid, face to face contact, en vooral: ruimte voor eigen invulling. Want vrijwilligers ervaren teveel sturing en invulling van bovenaf.

- deest + overbuis mit
 - politisch behoudt wel-woord - 'keu' niet moet doe
 het marginaal behoud / knuddeknop
 schiedprova
 - hield niet - hield in de pols - managers meet
 - kleindelig: hoe't anders moet - politici man op de set om
 - potkercken met de kern. prof die wile
 wil
 fed is

Stichting Christelijk-Sociaal Congres
 Over professionaliteit:

1. De hulpverlener is een professional; vakbekwaam, doelgericht en effectief.

2. In ons werk gaan bezieling en affectiviteit-betrokkenheid, vertrouwen, emotie-vooraf aan 'professionele' effectiviteit.

Stichting Christelijk-Sociaal Congres
 Over kerk en samenleving in de grote stad:

1. Kerkzijn in de stad moet dienst aan de samenleving opleveren.

2. De kerken maken zich druk om de samenleving; maar wie maakt zich druk om de kerk? Het wordt tijd dat de kerken zich weer druk maken om hun eigen toekomst, en hun beperkte middelen daarvoor gaan gebruiken.

Wie draait vandaag voor welke olog
 op → mijn kaart

Versie 3

**Conferentie Christelijk Sociaal Congres
Menselijkheid als maat - De sociale kwestie anno 2005
Doorn 26 augustus 2005**

Parallelsessie Menselijke kwesties in de grote stad

10.30 – 12.15 uur

Cor van Beuningen

Opzet

- Een viertal stellingparen – met tegengestelde boodschappen – één voor één voorleggen aan de deelnemers in de zaal (*geprojecteerd; Wim Oolbekkink*).
- De deelnemers in de zaal vragen om te kiezen (met *rode en groene kaarten*).
- Dan een debatronde, waarin zoveel mogelijk mensen kort aan het woord kunnen komen (*rondlopen met microfoon?*).
- Gevolgd door een kort commentaar van één van de deskundigen.
- Weer de rode en groene kaarten; zijn er mensen van mening veranderd?

>>>>> Centrale idee: samen leren en gedachten aanscherpen door beleidsdilemmas te bespreken.

Inrichting

- * Welkom en voorstelronde: elk van de vier vertelt kort iets over het werk **10.30-10.40**
- * De discussierondes; vier keer plm 20 minuten. **10.40-12.00**
- * Daarna een videoclip van 5 minuten van de EO, plus 10 minuten bespreking. **12.00-12.05**
- * Tenslotte blijven 10 minuten over voor een reflectie / evaluatie. **12.05-12.15**
- * Opnemen: inbreng van Henk Baars, over Netwerk Urban Mission; en inbreng van Lisette van der Wel, over haar onderzoek en ICCO.
- * *Een rapporteur* noteert gedachten en uitspraken die als input kunnen dienen voor het plenaire gedeelte in de middag.

De vier stellingparen

1. Over het werk van kerken en maatschappelijke organisaties in de grote stad: complementair, excuus truus of iets anders?
 - a. Kerken en maatschappelijke organisaties hebben in de grote steden een belangrijke, complementaire rol te vervullen ter leniging van noden en om de zaak bij elkaar te houden.
 - b. De sociale inzet van kerken en maatschappelijke organisaties in de grote steden legitimeert de overheidsbezuinigingen.

Oplossing:

> kerken en maatschappelijke organisaties zouden een ánder soort werk moeten doen dan de zorg- en welzijnsinstellingen (*eigen aard, inhoud en benadering van het werk; vgl presentie, niet zorgaanbod maar mens centraal, etc*)

> het werk van de kerken en maatschappelijke organisaties zou erkend en gefinancierd moeten worden door de overheid

nota: deze twee oplossingen kunnen met elkaar op gespannen voet staan. Als de overheid het werk van kerken mee-financiert verwerft ze daarmee ook een zekere controle- en sturingsmacht, en hebben de kerken een verantwoordingsplicht enz..

2. Doorslaggevend voor het succesvol mobiliseren van vrijwilligers in de grote stad is:
- a..... een professionele organisatie met een duidelijke strategie en een helder vrijwilligersbeleid met welomschreven taken en verantwoordelijkheden.
 - b..... kleinschaligheid, face to face contact, en vooral: ruimte voor eigen invulling; want vrijwilligers ervaren teveel sturing en invulling van bovenaf als onteigening, terwijl ze juist een eigen toeko willen waarin ze hun eigen talenten tot hun recht kunnen laten komen en ontwikkelen.

Oplossing:

> de twee benaderingen zijn complementair; je hebt iets nodig van beide. In de praktijk blijft de vraag steeds actueel: wat stuur, organiseer en plan je als organisatie; en wat laat je ontstaan (vgl daad- en laat-kracht)?

3. Over professionaliteit

- a. De hulpverlener is een professional: vakbekwaam, doelgericht en effectief.
- b. In ons werk gaan bezieling en affectiviteit – betrokkenheid, vertrouwen, emotie - vooraf aan "professionele" professionaliteit.

Oplossing:

> ook hier zijn de twee benaderingen complementair en is er iets nodig van beide; hard en zacht. Hoe gaan de mensen / hulpverleners zelf om met deze tweeduidigheid?

4. Over kerk en samenleving in de grote stad:

- a. Kerkzijn in de stad moet dienst aan de samenleving opleveren.
- b. De kerken maken zich druk om de samenleving; maar wie maakt zich druk om de kerk? Het wordt tijd dat de kerken zich weer druk maken om hun eigen toekomst, en hun beperkte middelen weer daárvor gaan gebruiken.

Oplossing:

Kerkzijn in dienst aan de samenleving wederkerig maken, zodat het omgekeerd de kerk en de gelovigen een dieper verstaan oplevert van wat de essentie is van het evangelie en van de kerk als gemeenschap van gelovigen.

Maar: hoe bewerkstellig je dat heen-en-weer?

De vier deskundigen

1. Ine Voorham, lt. kolonel, directeur Stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg,
via Astrid Veen 036-5398250, i.voorham@legerdesheils.nl

"Het gegeven dat de samenleving bestaat uit mensen die uitsluiten en mensen die buitengesloten worden, daagt uit om activiteiten te ontplooiën om natuurlijke ontmoetingpunten tussen beide groepen tot stand te brengen. Niet iedereen in Nederland krijgt even veel mogelijkheden en kansen om tot zijn recht te komen. De Stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg geeft met zijn drieëneenhalfduizend medewerkers jaarlijks aan 35.000 mensen hulp en steun. Mannen en vrouwen, jongens en meisjes, die zo veel problemen tegelijk het hoofd moeten bieden, dat zij dit niet zonder hulp en steun van anderen kunnen. Het valt op dat het niet alleen gaat om een plekje om te wonen, geld om eten, drinken en kleding te kunnen kopen. Een van de belangrijkste knelpunten blijkt het ontbreken van relaties te zijn. Een partner en vrienden om de leuke en minder leuke dingen van het leven mee te kunnen delen. Het is indrukwekkend om te zien hoe door hard werken van cliënten en hulpverleners levens weer op de rails komen en mensen er klaar voor zijn (opnieuw) deel te nemen aan de samenleving. Echter die samenleving is slecht in staat hen als volwaardige burgers op te nemen. Met de actie 'Wij geloven' heeft het Leger des Heils eenzaamheid en sociale uitsluiting onder de aandacht van de samenleving gebracht. Daarmee is het probleem van sociale uitsluiting nog niet opgeheven. Daar is meer voor nodig. Een van de kenmerken van 'mensen zonder helper' is dat zij niemand hebben die naar hen omziet en vanuit die eenzaamheid vaak ook weinig vertrouwen (kunnen) hebben in mensen die belangstelling voor hen tonen. In de verharde en verzakelijkte samenleving zijn menselijke kwaliteiten zoals aandacht, warmte, vriendelijkheid, trouw, mededogen, oprechtheid en nabijheid op de achtergrond geraakt. Mensen die sociaal worden uitgesloten hebben het gevoel dat men er niet toe doet, er niet zijn mag, geen bijdrage levert aan de samenleving. Mensen~voor~mensen wil bruggen slaan. Deze contacten met kwetsbare mensen vragen om vertrouwen in een sfeer van wederkerigheid. Activiteiten in het kader van 'mensen~voor~mensen' kunnen en moeten niet alleen door het Leger des Heils worden ontwikkeld. Andere organisaties zoals verenigingen, kerken en bedrijven worden uitgenodigd vanuit hun eigen (maatschappelijke) verantwoordelijkheid een bijdrage te leveren."

"De mensen die het treft, moeten, geholpen door anderen, zelf iets aan hun situatie willen veranderen. Hulpinstanties moeten daarbij kritisch kijken naar de manier waarop ze hulp bieden. Bij het Leger des Heils gaan we proberen om de kracht die ieder mens bezit aan te spreken. Het individu zelf stellen we centraal. We gaan proberen om datgene waar de mensen sterk in zijn te optimaliseren en te vragen wat ze zélf zouden willen. We moeten niet langer standaard oplossingen aandragen, waarvan wij vinden dat het goed voor ze is."

2. Barbra van Keulen, KCW Rotterdam, programma Tiernmoeders, 010-4116085
www.tiernermoeders.nl; kcw.barbra@planet.nl

"Het Katholiek Centrum voor Welzijnsbehartiging (KCW) activeert vanuit zijn achtergrond vrijwilligers in Rotterdam e.o. om zich in te zetten voor een goede en rechtvaardige samenleving. Met name richt het KCW zich op groepen mensen die door maatschappelijke ontwikkelingen in een achtergestelde of kwetsbare positie verkeren. In dit kader vraagt het KCW actief aandacht voor samenlevingsproblemen, initieert projecten en brengt relaties tot stand tussen groepen vrijwilligers en de mensen voor wie zij zich willen inzetten. Het KCW biedt vrijwilligers professionele ondersteuning in de vorm van het verstrekken van informatie

en advies, begeleiding bij het opstarten van projecten en het verzorgen van relevante trainingen en cursussen. Waar mogelijk werkt het KCW samen met andere levensbeschouwelijke organisaties die soortgelijke doelen nastreven. Een van de projecten van het KCW, waar ook jongere vrijwilligers bij betrokken zijn, is het maatjesproject voor tienermoeders. Jonge moeders met een klein sociaal netwerk kunnen hierin gekoppeld worden aan een maatje; een vrijwilliger die hen steunt in het leven van alledag, en die door samen (leuke) dingen te ondernemen en een luisterend oor te bieden, een vertrouwensrelatie met een meisje opbouwt. Het KCW werft, traint en begeleidt de vrijwilligers.”

3. Cees de Gier, STEK Stad en Kerk van de PKN Den Haag; het Vadercentrum, coördinator, 070-3181625, cdegier@steknet.nl, nvandijk@steknet.nl

“Het Vadercentrum Adam in het Haagse stadsdeel Laak is bestemd voor mannen van alle culturen vanaf 18 jaar. Er komen wekelijks enkele honderden bezoekers, waarvan 80% van allochtone afkomst is. Ze komen er om aan de slag te gaan, om iets te leren of om er te ontspannen. Er is een ontmoetingsruimte, met drankjes en hapjes, en er liggen kranten en tijdschriften. En er is een werkplaats waar gebruik kan worden gemaakt van allerlei gereedschap. Er worden diverse cursussen gegeven, zoals fietsreparatie, computers, naaien, zwemmen, opvoeden, Nederlands, Engels en lassen. De kosten zijn 50 cent per les. Daarnaast worden er discussie-avonden gehouden over alle mogelijke onderwerpen. Kinderen zijn welkom, mits begeleid door vader of oom. Eén zaterdag per maand is gezinsdag, dan mogen de vrouwen en kinderen meekomen. Ook worden met veel succes collectieve gezinsvakanties georganiseerd in Zuid- of Oost Nederland. ...”

4. Jan Eerbeek, voorzitter Stichting Exodus Nederland, 06-51362783, j.eerbeek@planet.nl.

“Exodus werkt inmiddels zo’n 25 jaar met ex-gedetineerden; beheert ± 10 huizen en heeft er 4 in oprichting. De doelgroep van Exodus heeft veel tegen: een ”lage aaibaarheid”, aanhoudend negatief in de media, en een regering die de resocialisatie wegbezuinigt, en dat terwijl bewezen is dat jongere ex-gedetineerden gewoon meerdere kansen nodig hebben. 75% van de ex-gedetineerden blijkt opnieuw vast te lopen! Exodus is voortgekomen uit het justitiepastoraat en PKN en biedt hulp op een viertal terreinen: wonen, werken, relaties en zingeving. De begeleidingstrajecten zijn behoorlijk intensief, 24 uur per dag en duren gemiddeld 8 maanden. Van de cliënten redt 50% het daarna zelfstandig, de andere helft heeft nog een tweede kans nodig. (...) Het blijkt een opgave te zijn om ‘buurtoppositie’ om te zetten in betrokken vrijwilligers! We moeten naar een beweging van “mensen voor mensen”, naar het organiseren van ontmoetingen. Relatie met overheid: de vraag is hoe we ons verstaan met de overheid. Vraagt de overheid niet teveel van de samenleving? Hoe verhoudt een “veramerikanisering van de samenleving” zich met de taak van de overheid een schild voor de zwakken te zijn? (NB: 70% van de zorg wordt verzorgd door mantelzorgers en vrijwilligers; slechts 30% door betaalde krachten!) Organisaties als Exodus en het Leger des Heils vullen de gaten die overheid en samenleving laten liggen. Als christelijk-maatschappelijke organisaties moeten we niet eerst naar Den Haag kijken voor oplossingen; echter de politieke component van Sociale Integratie vraagt wel verdere doordenking en discussie en mag niet ontbreken op het aanstaande Christelijk Sociaal Congres.”

*** De EO**

Michiel Gouman en Tamme de Leur, programma-makers

De EO zal een videoclip van plm 5 minuten produceren en vertonen over het tv-programma *Een Betere Buurt in 100 Dagen*. Dat programma zal volgend jaar gemaakt gaan worden, op dit moment wordt er nog nagedacht over het format. Een mooi moment om het idee voor te leggen aan vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties. Vinden zij het een goed idee? En kunnen zij er wat mee?

Hoe zou samenwerking er dan uit kunnen zien?

Programmamaker Michiel Gouman zal het filmpje zelf introduceren.

CvB, 24 augustus 2005